

یادداشت **سیدمحمد رحیم مرتضوی**؛ شهردار منطقه ۹ تهران

حکمرانی شهری در قرن جدید با امنیت، رفاه اجتماعی

کلانشهر تهران، برآمده از تحولات تاریخی و اجتماعی یک قرن اخیر است؛ درک وضعیت این شهر، بدون در نظر گرفتن زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن نیست. تاریخ این شهر هم‌روایتی

پرفرازونشیب دارد. تاریخ مدرن شهر، جغرافیای تهران را هم متحول کرد. شهری که در قواره سنت، آرام پیش می‌رفت، یکباره در عصر نوین هیبتی نوین یافت. برخی چالش‌های تهران، از جنس مشکلات کلانشهرهاست؛ مسائلی چون آلودگی محیط‌زیست، آلودگی هوا و آلودگی صوتی، مسکن، زباله، حمل‌ونقل و ترافیک تجربه اغلب کلانشهرهاست. همچنین، برخی چالش‌های کلانشهر تهران را باید در مقیاس بومی یازشناسی کرد. شاید در سیمای شهر تهران، این نارسایی‌ها مشترک با سایر ابرشهرهای دنیا باشد، اما بسیاری از آنها از یک‌طرف بازتاب رویکردهای سیاسی و مدیریتی کلان است و از سویی دیگر با فرهنگ و ساختار جامعه شهری تهران پیوند دارد.

در قرن جدید، ایجاد تغییر در روندهای غالب و اصلاح وضع موجود در مدیریت شهری، یک ضرورت است. راهبردهایی که بتواند زیست شهری و مدیریت کلانشهر تهران را در مدار مطلوبیت قرار دهد، تنها با اراده و اجماع ملی حاصل می‌شود.

عصر پسا کرونا؛ امید و هم‌افزایی

امید داریم عصر پسا کرونا فصل همدلی، همراهی و هم‌آوایی باشد؛ یا همدلی، هم‌آوایی و هماهنگی می‌توان شهر را از رخوت، رکود و تورم نجات داد. رخوت ناشی از کرونا در کنار تورم نواع بحران‌های محیط‌زیستی، مسکن و آسیب‌های اجتماعی پایتخت را در موقعیتی سخت قرار داده است. اما با همراهی و همدلی می‌توان بر همه سختی‌ها غلبه کرد و

برترین اهداف را به‌دست آورد.

شهر تهران اگرچه روزگار سختی می‌گذراند، اما ناامید نیست؛ امید در رگ‌های شهر موج می‌زند. شهر تهران، در کشاکش روزهای سخت گذشته و امید به آینده روزگار می‌گذراند. شهروندان نیز با امید راهی‌ای از کرونا و بازگشت رونق اقتصادی و شور زندگی اجتماعی به درفا‌ها نگاه می‌کنند. چشم امید بسیاری از مردم به مدیرانی است که با شعار خدمت و دایعیه عدالت بر مسند مدیریت شهری نشسته‌اند. چشم امید مردمانی که در بافت فرسوده زندگی می‌کنند تا شاید تدابیری دستوری آنها را از حجم و هجوم مشتقت در محلاتی پر از آسیب و آلودگی نجات دهد؛ چشم امید جوانانی که شاید دستوری برای آنها میدانی ورزشی از دل یک زمین بلااستفاده ایجاد کند؛ چشم امید خانواده‌هایی که تنها مطالبه‌شان، جمع‌آوری معتادان متجاهر است و بازگرداندن آنها به آغوش خانواده و جامعه، و هزاران هزار چشم‌انتظار یک حضور…!

عدالت شهری و کیفیت زندگی

عدالت به‌عنوان کلیدی‌ترین مفهوم در نظام مدیریتی نوین، معطوف به ارتقای زندگی همه شهروندان است. عدالت اقتصادی و عدالت اجتماعی، ۲ستون اصلی در حکمرانی شهری هستند. حکمرانی نوین شهری با جدیت در صدد ترمیم شکاف‌های اقتصادی و اجتماعی شهر تهران است. توزیع عادلانه امکانات و خدمات در شهر علاوه بر یک الزام مدیریتی، اصلی اساسی در نظام مدیریت اسلامی است؛ عدالت بنیان حکمرانی اسلامی است. نگاه به سیره و الگوی مدیریت امیر مومنان علی علیه‌السلام، نشان می‌دهد تا چه اندازه عدالت در نظام سیاسی- اجتماعی اسلامی مهم و حیاتی است.

چونبندگان عدالت، شهروندانی هستند که منتظر بهبود فضای سبز، نوسازی بافت فرسوده، بهسازی معابر و شریان‌های شهر، توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی، توسعه فضاهای شهری به نفع انسان، توسعه سرانه امکانات و فرهنگی ورزشی و در یک کلام بهره‌مندی مطلوب از امکانات و خدمات شهری هستند که تمام تلاش مدیریت‌ارشد شهری در راستای تأمین مطالبات و توزیع عادلانه امکانات و خدمات عمومی به تمامی شهروندان است.

امنیت اجتماعی و زنان

زیستن در تهران؛ برای یک زن با دواشوی مضاعفی همراه است؛ چراکه علاوه بر چالش‌های عمومی، برخی مسائل خاص بانوان به شکلی خاص آزار دهنده هستند؛ مسائلی چون امنیت اجتماعی، امنیت روانی، حضور در اماکن شهری مانند سیمناها، پارک‌ها، فضاهای عمومی، فضاهای ورزشی، حمل‌ونقل عمومی و معابر شهری برای بانوان شهر تهران در بسیاری موارد مشکلات عدیدهای ایجاد می‌کند. مدیریت شهری جدید، نگاهی ویژه به بانوان دارد؛ خروجی رویکرد ارتقای امنیت اجتماعی و ساماندهی فضاهای بی‌فایع شهری و نفع زنان می‌تواند به مشارکت بیشتر اجتماعی و حضور گسترده‌تر بانوان در فضای شهر و نیز اماکن عمومی بینجامد؛ این حضور امن و امنیت حضور، مقدمه‌ای برای بهره‌رگرفتن از ظرفیت بانوان تهران در عصر ساختن زندگی مطلوب‌تر برای شهروندان است. نمودهای نگرش ویژه برای کارآمدتر کردن حضور زنان در فضاهای شهری در حوزه‌های مختلف شهری اعم از شهرسازی، عمرانی، خدماتی و رفاهی، اجتماعی و فرهنگی آشکارا به چشم می‌آید.

شهری در تراز هویت ایرانی-اسلامی

شهر تهران به‌عنوان کلانشهر الگوی جهان اسلام باید فضایی آرام و مطلوب برای همه شهروندان ایجاد کند؛ تحقق این شعار مستلزم پرداختن به ایجاد و بازایجاد مختلف از جمله «زنان» است؛ کلانشهری الگوی جهان اسلام است که متناظر با رویکرد عدالت اسلامی، همه شهروندان از جمله زنان از زیستن در آن احساس آرامش و امنیت و عدالت می‌کنند.

سرمایه اجتماعی و اعتماد اجتماعی شهروندان، سرمایه گرانقدری برای شهرداری تهران است. با عدالت اجتماعی، توزیع عادلانه امکانات و خدمات در شهر، پایتخت ایران می‌تواند در تراز شکفتن و هویت ایرانی-اسلامی قرار بگیرد؛ شهری که هم رفاه مادی و هم معنویت انسان را تأمین کند.

تنهری

معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهردار تهران در صحن پارلمان شهری اقدامات قرارگاه اجتماعی را تشریح کرد

مثلی برای رفع آسیب‌های اجتماعی

گزارش **زینب زینالزاده** روزنامه‌نگار

توجه به آسیب‌های اجتماعی از موضوعات مهم مدیریت شهری است و به‌گفته نایب‌رئیس شورای شهر تهران در دوره محمدباقر قالیباف کارهایی برای مهار آسیب‌های اجتماعی آغاز اما در ۴ سال گذشته متوقف شد. پرویز سروری با بیان اینکه اکنون مدیریت شهری می‌خواهد این موضوع بر زمین‌مانده را بلند کند، تأکید کرد: «قطعا باید انرژی بیشتری بگذارذ تا به شرایط ۴سال قبل برگردد و اگر اقدامات انجام شده تداوم داشت امروز شاهد چنین وضعیتی نبودیم.» دپروز وقت جلسه شورای شهر تهران به عملکرد قرارگاه اجتماعی اختصاصی داشت و معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهردار تهران در جریان ارائه گزارش گفت که اکنون در تهران با بحران‌هایی همچون زباله گردی، کودکان کار، طلاق و… مواجه هستیم و ساماندهی آنها باید توسط دستگاه‌ها و نهادهای مختلف انجام شود. از این‌رو شیوه قرارگاهی را پیش گرفتیم تا از طریق هم‌افزایی این کار بدرستی انجام شود. محمدامین توکلی‌زاده در ادامه به ۳ ضلع مؤثر در رفع آسیب‌های اجتماعی هم‌انگوش و عنوان کرد: «ضلع اول شهرداری و زیرساخت‌ها و ظرفیت‌ها، ضلع دوم نهادها و دستگاه‌ها متولی و ضلع سوم هم مشارکت مردم است و قطعاً بدون مشارکت و همراهی مردم، ۳ضلع دیگر عملکرد خوبی نخواهند داشت.»

اقدامات و فعال‌سازی ظرفیت‌ها

در ادوار گذشته اقداماتی در حوزه ایجاد زیرساخت‌ها برای ساماندهی آسیب‌های اجتماعی صورت گرفته است که معاون اجتماعی و فرهنگی شهردار تهران هم این موضوع را تأیید کرد و گفت: «ظرفیت‌های موجود از جمله مراکز فشاغوبه، ششوق، طراوت و… فضای پذیرش همه معتادان متجاهر را دانش‌استند و چون فرصت کافی هم‌برای ایجاد فضاهای جدید نبود، با کمک دستگاه‌ها ظرفیت و زیرساخت‌ها را افزایش دادیم.» او با بیان اینکه کبر و صغر سنی و بیماری‌های عفونی (زخم باز) مانع از پذیرش معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ می‌شد و همچنین مراکز پذیرش

پول نباشد شهر اداره نمی‌شود

رئیس شورای شهر تهران در واکنش به موضوع کاهش سهم شهرداری‌ها از مالیات بر ارزش‌افزوده هشتاداداد و گفت: «این کار به ضرر شهرداری‌هاست. چرا که پول نباشد شهرداری‌ها اداره نمی‌شوند و شهر و حدود ۷۰درصد شهروندان آسیب می‌بینند.» به گزارش همشهری، براساس اصل ۸۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ۹۰درصد مالیات بر ارزش‌افزوده از مصرف‌کنندگان کسر می‌شود که از این میزان، یک درصد سهم حوزه سلامت و بهداشت و ۷درصد سهم شهرداری‌ها و دهم‌درصد به به‌خرانه دولت واریز می‌شود. با توجه به کسرترکد خدمت‌رسانی نهاد شهرداری سهم این نهاد اخیرا به ۴درصد افزایش یافت اما به‌گفته مهدی چمران قرار است یک‌چهارم مالیات بر ارزش‌افزوده شهرداری‌ها کسر و به وزارت راه‌وشهرسازی در راستای مسکن‌سازی اختصاص داده شود. او گفت که مقرر شده این موضوع در شورای سران ۱۳قوه مطرح شود. چمران با بیان اینکه اجرای لایحه جدید مالیات بر ارزش‌افزوده و کاهش سهم مدیریت شهری، به صلاح شهرداری‌ها نیست و آنها را ناآرامد می‌کند تأکید کرد: «مالیات بر ارزش‌افزوده بخشی از درآمدهای پایدار شهرداری‌هاست اما هر سال نگاهای تازه به مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شود و یک‌بار وزارت بهداشت را مطرح می‌کنند و بار دیگر وزارت آموزش‌وپرورش. در حقیقت مالیات بر ارزش‌افزوده متعلق به شهرداری‌هاست و از زمانی که عوارض را جمعیم کرده‌ایم این حق ناپدیده گرفته شده است.» چمران تأکید کرد: «میدواریم رئیس مجلس که بر مسائل شهرداری‌ها واقف است و رئیس قوه قضاییه که از این موضوع آگاه هستند، اجازه ندهند طرح اجرایی شود.»

به‌گزارش همشهری، رفع آسیب‌های اجتماعی آنچنان اهمیت دارد که مقام معظم رهبری عجلسه با حضور رؤسای قوا برای رفع آسیب‌های اجتماعی برگزار کردند معاون امور اجتماعی فرهنگی شهردار تهران این مطلب را مطرح کرد و گفت: «پس از آغاز به‌کار مدیریت شهری رسیدگی به مسائل آسیب‌های اجتماعی در اولویت اقدامات قرار گرفت و با مجوز استاندار تهران قرارگاه اجتماعی تشکیل و مسئولیت قرارگاه به شهرداری تهران واگذار شد.» محمدامین توکلی‌زاده ادامه داد: «با اولویت‌بندی آسیب‌ها تلاش کردیم مسیر مشخصی تعریف شود و با توجه به اینکه معتادان متجاهر سبب ناامنی محله‌ها و سلب آسایش شهروندان شده بودند، ساماندهی آنها در اولویت اقدامات قرارگاه اجتماعی قرار گرفت.»

اقدامات و فعال‌سازی ظرفیت‌ها

در ادوار گذشته اقداماتی در حوزه ایجاد زیرساخت‌ها برای ساماندهی آسیب‌های اجتماعی صورت گرفته است که معاون اجتماعی و فرهنگی شهردار تهران هم این موضوع را تأیید کرد و گفت: «ظرفیت‌های موجود از جمله مراکز فشاغوبه، ششوق، طراوت و… فضای پذیرش همه معتادان متجاهر را دانش‌استند و چون فرصت کافی هم‌برای ایجاد فضاهای جدید نبود، با کمک دستگاه‌ها ظرفیت و زیرساخت‌ها را افزایش دادیم.» او با بیان اینکه کبر و صغر سنی و بیماری‌های عفونی (زخم باز) مانع از پذیرش معتادان متجاهر در مراکز ماده ۱۶ می‌شد و همچنین مراکز پذیرش

مسائلی که اعضای پارلمان شهری مطرح کردند

پس از ارائه گزارش عملکرد قرارگاه اجتماعی، تعدادی از اعضای پارلمان شهری موضوعاتی را در راستای بهبود فعالیت‌های این قرارگاه مطرح کردند.

ترکس معدنی یوز: در قرارگاه اجتماعی ریل‌گذاری درستی انجام شده و هدف اصلی باید پیشگیری از

زنان معتاد محدود بود، تأکید کرد: «فراهم کردن زیرساخت برای پذیرش این افراد در دستور کار قرار گرفت و مرکز زخم باز شهرداری تهران فعال شده و مدجویان پذیرش می‌شوند. گرمخانه‌هاوران پس از مناسب‌سازی به مرکز خورشهر ۲ تبدیل و به پذیرش معتادان کبر سنی (بالای ۶۵سال) اختصاص داده شد. مرکز طراوت هم که در اختیار سپاه بود و به مرکز پذیرش بانوان معتاد تبدیل شد.» به‌گفته توکلی‌زاده باکسازی محله‌های بحرانی مانند شوش، هرندی، غیرمجاز باید و فرسوزی ضایعات، لمبب خانه‌های دره فرحزاد، خلایبر و کوه سنگی، تعطیلی مراکز تکدیگری و… مواردی هستند که شهرداری نباید از آنها غفلت کند.

تهران شمس احسان: باتوق معتادان متجاهر در مرحله جمع‌آوری تا حدودی محقق شد اما ساماندهی با جمع‌آوری متفاوت است. فعال‌کردن زیرساخت‌های موجود، توجه به کودکان کار و خیابان، پیگیری موضوع تکدیگری و… مواردی هستند که شهرداری نباید از آنها غفلت کند. **ناصر امانی**: قرارگاه اجتماعی باید عنوان کند که چه برنامه‌ای برای لمبب و فعال نشدن خانه‌های پلاک قرمز دارد؟

سید محمد آقامیری: باید معین شود که نقشه راه معتادان متجاهر بعداز بازپروزی چیست؟

مسائل اجتماعی پایتخت به روایت اعداد
۲۳ جلسه قرارگاه اجتماعی تاکنون باهدف بررسی آسیب‌های اجتماعی برگزار شده است.
۲۹۲ مصوبه نتیجه جلسات قرارگاه اجتماعی بوده که ۸۰درصد آنها اجرایی شده‌اند.
۲۸ مرکز پرتو (ویژه کودکان کار) در تهران وجود دارد.
۹۰ میلیارد تومان امسال در بودجه شهرداری تهران برای ساماندهی معتادان متجاهر اختصاص داده شده است.
۱۸ میلیارد تومان اعتبار پیش‌بینی شده شهرداری برای ساماندهی کودکان کار و خیابان پیش‌بینی شده است.
۵ مرکز بهاران (مراکز کارآفرینی افراد بهبود یافته از اعتیاد) در پایتخت فعال است.
۸ پایگاه خدمات اجتماعی اکنون در تهران فعالیت دارند.
۲۳۰۰۰ معتاد متجاهر براساس آمار در پایتخت حضور دارد.
۱۰۰۰۰ نفر تعداد کودکان کارتهران است.

رفع بوی بد مخازن زباله تا ۲ هفته دیگر

بیش از ۵هزار مخزن پسماند تا پایان سال نو می‌شود

مخازن و اطراف آن عمل کنند تا بوی نامطبوع در اطراف مخازن زباله منتشر نشود.»

تولید شیره‌ای می‌کند و به همین دلیل، سازمان مدیریت پسماند از شهروندان تقاضا کرده که تفکیک زباله از مبدا صورت بگیرد؛ به این معنا که شهروندان تفاله جای ضایعات میوه و سبزیجات خود را خشک یا آبگیری و با ارائه به مراکز بازیافت حتی وجه نقد در قبال آن دریافت کنند.» هفته‌ای ۲ تا ۳بار مخازن پسماند سطح شهر تهران شست‌وشو و گندزدایی می‌شود. معاون امور مناطق سازمان مدیریت پسماند شهر تهران گفت: «همچنین خودروهای مکنئزهای که مخزن‌شو هستند، در سطح شهر اقدام به شست‌وشوی مخازن زباله می‌کنند. به هر صورت هوا گرم است و شیره‌ای تولید شده از بقایای پسماند خانگی کف مخازن زباله جمع شده و علاوه بر پوسیدگی مخزن، تولید بوی نامطبوع می‌کند.»

نظافت و شست‌وشوی مخازن

معاون امور مناطق سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران معتقد است وقتی در ساعات معین شده پسماند در داخل مخازن قرار نمی‌گیرد، به انتشار بوی نامطبوع کمک می‌کند. شادی مالکی گفت: «هر قدر خدمات شهری نسبت به شست‌وشوی مخازن زباله اقدام کند، باز هم مشکلاتی در خصوص شیره‌ای‌ها که پسماند تر تولید می‌کند، وجود دارد. اگرچه از شهروندان درخواست داریم که تفکیک زباله را از مبدا انجام دهند، اما وظیفه شهرداری است که به مشکلات حوزه مدیریت پسماند رسیدگی کند.» او گفت: «برای همین، در سازمان پسماند به‌طور مداوم از همکاران خود درخواست می‌کنیم که به وظیفه ذاتی خود (نظافت، شست‌وشوی

تذکرات شورا

مهدی عباسی رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی بیمه کارگران ساختمانی، ساختار مناسبی ندارد و این قشر، نیازمند توجه ویژه در حوزه قانونگذاری هستند. البته در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ اقداماتی شکل گرفته، اما هنوز به نتیجه مطلوبی نرسیده‌ایم و به همین دلیل از شهرداری تهران می‌خواهیم سازوکار فعالیت کارگران ساختمانی را جهت ارتقای ساخت‌وساز فراهم کند.

مهدی پیرهادی

رئیس کمیسیون سلامت

شهرداری به‌تنهایی درخصوص ایمنی ساختمان‌ها وظیفه ندارد و دستگاه‌های دیگر هم باید به وظایف خود عمل کنند. انتظار ما این است که هم به میحث ۳ مقررات ملی ساختمان عمل شود و هم اهتمام بیشتری صورت بگیرد تا پس از اخطارهای آتش‌نشانی به ساختمان‌ها، اقدامات لازم انجام شود.

حبیب کاشانی

خانه‌دار شورا

در شورای پنجم، مصوبه‌ای با عنوان زیست شبانه وجود داشت و به‌مغازه‌ها و کسب‌وکارهایی که فعالیت شبانه داشتند اجازه داده می‌شد از فضاهای عمومی استفاده کنند. فرصت این مصوبه به‌انتم رسیده، اما شاهد راه‌اندازی چنین کسب‌وکاری در منطقه ۹ هستیم؛ بنابراین ضرورت دارد این مورد هرچه زودتر تعیین تکلیف شود.

خبیر

رفع نیازهای شهر بامسئولیت‌پذیری شهروندان

اولین جلسه ستاد راهبری مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان‌ها و بیگاه‌های اقتصادی شهر تهران به ریاست شهردار تهران برگزار شد و علیرضا زاکانی گفت که پایتخت در هر نقطه از خود در تایی از نیاز است و این نیاز نیز با مسئولیت‌پذیری مردم پاسخ داده نمی‌شود.

به‌گزارش همشهری، شهردار پایتخت در این نشست با بیان اینکه رویکرد مدیریت شهری توجه‌تومان به روح و جسم شهر است، گفت: «یکی از ویژگی‌های تهران الگوبودن آن برای سایر شهرها و استان‌های کشور است؛ از این‌رو هر عمل و کاری که در پایتخت انجام می‌شود قطعا بر سایر استان‌ها و شهرها تأثیر می‌گذارد و این ویژگی مسئولیت‌پذیریت شهری پایتخت را چندپارچ کرده است.»

علیرضا زاکانی ادامه داد: «در هر نقطه از تهران که دست می‌گذاریم با منبع گسترده‌ای از نیاز مواجه می‌شویم و این در حالی است که امکان بالقوه‌ای از توانمندی در شهر وجود دارد. به همین دلیل است انجام می‌شود که نیازها یا می‌توانیم بی تفاوت باشیم یا می‌توانیم در کنار دیگر دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای مختلف مسئولیت‌خود را بپذیریم که قطعا تأکید ما مورد دوم است.» او در ادامه تأکید کرد: «ما در مدیریت شهری به‌شدت محتاج کمک هستیم و در کنار آن می‌خواهیم کمک کنیم تا امر اجتماعی در تهران رقم بخورد.»

عدد خبیر

۴۰ هزار نیرو

علی الفت‌پور، رئیس مرکز نوسازی و تحول اداری شهرداری تهران گفت: «شهرداری تهران ۶۰ هزار پرسنل دارد درحالی‌که این میزان نیرو در بسیاری از کلانشهرهای دنیا کمتر است برای نمونه شهرداری استانبول که ۲ برابر ما خدمات ارائه می‌کند اما جمعیت و مقیاس ما را دارد، ۴۰ هزار نیروی رسمی و حجمی دارد. یک نیرو در شهرداری تهران می‌تواند ۳ مأموریت را همزمان انجام دهد اما اکنون یک مأموریت انجام می‌دهد و این سبب می‌شود توان و پتانسیل انسانی شهرداری فرسایش پیدا کند.»

۵۰۰ موکب

استاندار تهران از برپایی ۵۰۰ موکب در ایام اربعین حسینی در شهرهای نجف و کربلا خبر داد و گفت: «در این ایام پیش‌بینی می‌شود روزانه ۵۰ هزار نفر در موکب‌های استان تهران اسکان پیدا کنند.» محسن منصوری عنوان کرد: «با توجه به شیوع ویروس کرونا در ۲ سال اخیر اقدامات ستاد اربعین بسیار محدود بوده اما اکنون که این ویروس در حال رخت بستن است امسال برنامه‌های گسترده‌ای در ایام اربعین در شهرهای نجف و کربلا داریم.»